

**virpi
räisänen**
mezzo-soprano

the legacy of mahler

mahler

berg

schoenberg

shostakovich

britten

**marita
viitasalo**
piano

THE LEGACY OF MAHLER

GUSTAV MAHLER (1860–1911)

1	Ablösung im Sommer	1'48
2	Frühlingsmorgen	2'00
3	Erinnerung	2'59
4	Hans und Grete	2'26
5	Serenade	1'48
6	Phantasie	2'30

ALBAN BERG (1885–1935)

7	Sehnsucht I	1'14
8	Er klagt, daß der Frühling so kurz blüht	1'04
9	Regen	1'30
10	Schließe mir die Augen beide (1907)	1'04
11	Schließe mir die Augen beide (1925)	1'39
12	Schlafen, schlafen	2'56
13	Leukon	1'18

ARNOLD SCHOENBERG (1874–1951)

from: *Brettli-Lieder* (Cabaret Songs)

14	Galathea	3'17
15	Einfältiges Lied	2'34
16	Der genügsame Liebhaber	2'47

DMITRI SHOSTAKOVICH (1906–1975)

	<i>Two Fables</i> , Op. 4	7'28
17	The Dragonfly and the Ant	2'41
18	The Ass and Nightingale	4'47

BENJAMIN BRITTEN (1913–1976)

	<i>A Charm of Lullabies</i>	12'07
19	A Cradle Song	2'25
20	The Highland Balou	2'00
21	Sephestia's Lullaby	2'01
22	A Charm	1'45
23	The Nurse's Song	3'55

VIRPI RÄISÄNEN, mezzo-soprano

MARITA VIITASALO, piano

Publishers: Belmont Music Publishers (Schoenberg), Musikverlag Hans Sikorski (Shostakovich), Boosey & Hawkes (Britten)

Recordings: Järvenpää Hall, 31.10., 1.11., 3.11.2011

A 24-bit recording in DXD (Digital eXtreme Definition)

Executive Producer: Reijo Kiilunen

Recording Producer: Seppo Siirala

Recording Engineer: Enno Mäemets - Editroom Oy

© 2012 Ondine Oy, Helsinki

© 2012 Ondine Oy, Helsinki

Booklet Editor: Elke Albrecht

Photos: Aino Huovio (Marita Viitasalo),

Jukka Lehtinen (Virpi Räisänen – courtesy of NOOLAN Garments & Accessories and Atelier Torbjörn TILLANDER)

Design: Armand Alcazar

Gustav Mahler (1860–1911) is principally known for his gargantuan symphonies; yet equally important in his output are his intimate and subtle Lieder, following in the tradition established by Schubert. Many of Mahler's youthful solo songs contain musical elements and features in the interaction of text and music that later found their way into his symphonies.

In the early 19th century, Ludwig Achim von Arnim and Clemens Brentano published a collection of mock-folk poetry entitled *Des Knaben Wunderhorn*. This became a key source of inspiration for the young Mahler for almost two decades. His early songs, written between 1880 and 1889 (*Lieder und Gesänge aus der Jugendzeit*), also include settings of other poems, but these too are innocent, folkloristic and ambiguous like the *Wunderhorn* poems.

Ablösung im Sommer is a *Wunderhorn* poem that Mahler also used in the Comodo movement in his Third Symphony. The sorrow expressed over the death of the cuckoo is perhaps not entirely sincere as we consider that the cuckoo has been replaced by the nightingale – the 'changing of the guard' referred to in the title. *Phantasie*, a setting of a classic Don Juan story by Tirso de Molina, follows the poem faithfully. Here, the seducer is not a man but a fisherman's daughter who snares gullible lovers in her net. The funereal tones of the music indicate that the composer sympathises with the victims.

Frühlingsmorgen is an exhortation to enjoy nature and birdsong in spring, much like the opening movement of Mahler's First Symphony. *Erinnerung* is a simple and wistful description of how love inspires songs and songs awaken love. These two songs are settings of poems by Richard Leander, a pseudonym of Richard von Volkmann (1830–1889), who in his day job was a surgeon and a pioneer in antiseptics.

Hans und Grete also dance in celebration of the green of May, as indicated by Mahler in his own sub-title. However, there is almost always an ominous undertone in these innocent fairy-tale images: why is Gretel standing alone? What dangers loom over the courtship? The lovers are united at the end of the round dance, but often that is where the problems begin.

Some of the early solo songs written by **Alban Berg** (1885–1935) were shown by his brother Charly to Arnold Schoenberg, who immediately took the budding composer on as a pupil. Berg wrote 87 solo songs in his youth, and although they remained largely unpublished in his lifetime, they display a confident literary sensibility and an interest in the problematic nature of anxiety and existence.

The grey man wandering in the forest in *Regen* (Johannes Schlaf) represents alienation from the natural environment, of which only a distant sound is left. The joyously dancing *Er klagt, daß der Frühling so kurz blüht* knows no other troubles except that spring is too short. *Leukon*, a setting of a poem by 18th-century poet Johann Wilhelm Ludwig Gleim, is both actually and symbolically the last of Berg's youthful songs; it encourages us to seize the moment, as life passes so swiftly.

Schlafen, schlafen, nichts als schlafen (Hebbel) was the first number in the collection op. 2 completed by Berg in 1909–1911. It is an introduction to a new, Modernist world through the medium of dreams. Mundane existence cannot intrude except as a distant hum buried in the piano postlude.

The poem *Schließe mir die Augen beide* by Theodor Storm was set by Berg on two occasions, no less than 18 years apart. The poem is part lullaby and part declaration of love, an inseparable merging of dreams and daydreams. The 1907 version still occupies tonal, late Romantic territory, but the 1925 version aspires to the infinity of space in its wide atonal intervals, a suggestive sense of emptiness surrounding the emotions of the singer.

Unlike many of his disciples, **Arnold Schoenberg** (1874–1951) had a sympathetic attitude towards popular music. He wrote a handful of lightweight, throwaway numbers for the Überbrettli cabaret founded by Ernst von Wolzogen in 1901. The *Brettli songs* are somewhat daring in their social attitude, but they are more about stylish innuendo than blatant titillation.

The lyrics are mainly from an anthology entitled *Deutsche Chansons*, published only a short while earlier by Otto Julius Bierbaum. As the title indicates, the German lyricists featured had been inspired by the *double entendres* of French post cards and Le Chat Noir. Indeed, the clientele at Überbrettli was overwhelmingly male.

Galathea was a woman of legendary beauty in ancient Greek mythology, vainly pursued by heroes and the Cyclops; in Romantic versions of the tale, she was a statue created by sculptor Pygmalion, so realistic that she came to life. In Wedekind's poem too, Galathea is a dazzlingly beautiful woman; however, she will not suffer her lips to be kissed. Schoenberg sets the story to sentimental music but with a wink.

Einfältiges Lied to a poem by Hugo Salus is, as the title says, a simple song. But it has a barb in it too, demonstrating that even kings are just people. *Der genügsame Liebhaber* is the story of a lover satisfied with very little: his beloved is a woman who lies on a couch stroking her cat, and he simply puts the cat on his bald head in order to be stroked too.

Dmitri Shostakovich (1906–1975) was 13 years old when he entered the Conservatory of St Petersburg, or Petrograd as it was then known. Before catching the attention of the world with his precocious *First Symphony* in 1925, he wrote a number of works that have only come to be properly appreciated posthumously. His *Two Fables after Krylov* op. 4 (1922) feature a prickly irony that points far into the future; yet these solo songs were not performed until a year before his death.

Ivan Krylov's fables in poem form are just as popular in Russia as the tales of Perrault are in France or those of the Grimm brothers in Germany. Shostakovich preserved the light, witty tone of the poems rather than resorting to preaching. *The Dragonfly and the Ant* is a version of Aesop's story about the grasshopper and the ant: those who live in the moment and for beauty are always taken by surprise when hard times come around. *The Ass and the Nightingale* is even more prophetic: having listened for a while to the blissful singing of the nightingale, the donkey recommends that the bird should study further with a cockerel. This is pretty much what later happened to Shostakovich as he was 're-educated' by the Communist Party machine after the Second World War.

Benjamin Britten (1913–1976) embarked on a new stage in his composing career after the Second World War. Following his self-imposed wartime exile, he returned to the UK. His opera *Peter Grimes* reopened the Sadler's Wells Theatre in 1945, and its success enabled the launching of his brain-child, the Aldeburgh music festival, in 1947.

A Charm of Lullabies op. 41 (1947) for mezzo-soprano and piano is more wide-ranging in style than the song cycles he wrote for Peter Pears somewhat later. The lullabies were a gift to Nancy Evans, a singer who had become a single parent after divorcing EMI record producer Walter Legge.

The strength of this lullabies-only song cycle is in its choice of literary texts. Britten was adept at avoiding numbing repetition that could put listeners to sleep – which after all is the purpose of a lullaby – and explores the child's dream world from a number of perspectives.

The first two numbers are timeless and idyllic. *A Cradle Song* not so much puts the listener to sleep as conducts him or her to the world of dreams where the heart awakens. *The Highland Balou* breathes the exoticism and gravelly language of the Scottish Highlands. In *Sephestia's Lullaby*, the dream world is revealed as a place not just restful but also full of fears and conflicts, and *A Charm* to a poem by Thomas Randolph is outright threatening: indeed, getting a child to fall asleep is often a power struggle, and a child may experience falling asleep as an abandoning of life. The concluding number, *The Nurse's Song*, restores tranquillity, but not without an ironic twist: it is a nurse, not the child's parent, who is singing.

Antti Häyrynen

Translation: Jaakko Mäntyjärvi

Mezzo-soprano **Virpi Räisänen** completed her vocal studies at the Utrecht and Amsterdam Conservatories with the highest distinction. Following her recent career change from a successful violinist to a concert and opera singer, she has appeared on the stages of the Salzburg Festival, Radio France's Festival Présences, the Aix-en-Provence Festival, the Amsterdam Concertgebouw, Musashino Recital Hall in Tokyo, the Helsinki Music Centre, the Staatsoper in Berlin, the Netherlands Opera and the Handel Festival in Halle.

Virpi Räisänen made her debut at the Salzburg Festival in 2009 in Luigi Nono's opera *Al gran sole carico d'amore*, with Ingo Metzmacher conducting the Vienna Philharmonic. She was invited back to the Salzburg Festival in 2010 for the premiere of Wolfgang Rihm's *Dionysos*, which was presented in Amsterdam and Berlin as well. She also appeared in Frank Martin's *Le vin herbé* in the Netherlands. In addition to her achievements in contemporary repertoire, she has sung the leading roles of Elmira in Handel's *Floridante*, Orfeo in Gluck's *Orfeo ed Euridice* and the double roles of the Muse and Nicklausse in Offenbach's *Les contes d'Hoffmann*.

She made her Amsterdam Concertgebouw debut in 2011 with Gordan Nikolic leading the Netherlands Chamber Orchestra, followed by appearances with the Orchestre philharmonique et le Choeur de Radio France with Esa-Pekka Salonen, the Finnish Radio Symphony Orchestra with Sakari Oramo, the Tapiola Sinfonietta, the Flemish Radio Choir and Orchestra, the Oulu Symphony Orchestra and the Ostrobothnian Chamber Orchestra with Dima Slobodeniuk.

Virpi Räisänen has performed lied repertoire throughout Europe and Japan. She has established herself as a specialist in contemporary music, having premiered dozens of new works, many of them written for and dedicated to her. She created the project VIULAJA (violin-mezzo) around her ability to sing and play the violin simultaneously.

In addition to her singing career, Virpi Räisänen is Artistic Director of the Oulunsalo Soi Chamber Music Festival.

www.virpiraisanen.com

Marita Viitasalo was born in the south of Finland. Upon beginning her piano studies she moved to Helsinki and made her concert diploma at the Sibelius Academy. After further studies at the Accademia di Santa Cecilia in Rome and at the Viennese Hochschule für Musik she started a most respectable career as a concert pianist and accompanist, for which she has been honoured with the Pro Finlandia Medal in 2006. She was a piano lecturer at the Sibelius Academy 1981-2010, and has been leading the International Piano Festival in Espoo since 1989.

Since 1987 Marita Viitasalo has been the constant duo partner for the renowned Finnish soprano Soile Isokoski. Together they have given recitals all over the world and are charming their audience in Vienna, Salzburg, Berlin or Paris as much as in London, Edinburgh and New York.

Together with Eeva Koskinen and Riitta Pesola in their Trio Finlandia, founded in 1986, Marita Viitasalo has travelled in the USA, Southeast Asia and all over Europe, including Belgium, Russia and Greece. Besides the traditional repertoire the trio gives a special impact to contemporary and Finnish composers.

Due to her dedication for the impressionist composers, Marita Viitasalo has won special renown for her interpretations of Chopin, Ravel, Debussy and Sibelius. She appears regularly with the main orchestras in Finland and Scandinavia as well as at many music festivals.

Marita Viitasalo has played several recordings of music by Sibelius, Debussy and Ravel, in addition to numerous recordings with Soile Isokoski, including songs by Schubert, Schumann and several Scandinavian composers, as well as Wolf's *Italian Songbook* with Soile Isokoski and Bo Skovhus.

Marita Viitasalo is a prize winner of the Finnish Maj Lind competition, and among her teachers were Professor Timo Mikkilä in Helsinki, Professor Rodolfo Caporali in Rome as well as Professor Dieter Weber at the Hochschule für Musik in Vienna.

Gustav Mahlerin (1860–1911) sävellystuotantoa hallitsevat toisaalta jättimäiset sinfoniat ja toisaalta hienovireiset yksinlaulut, joissa hän seurasi Schubertin liedeissään luomaa perinnettä. Monissa Mahlerin nuoruudenaikaisissa lauluissa voi huomata aineksia, tekstin ja musiikin välistä vuorovaikutusta, jotka myöhemmin löysivät tiensä sinfonioihin.

Ludwig Achim von Arnim ja Clemens Brentano julkaisivat 1800-luvun alussa kansanrunojen tyyliin kirjoitetun kokoelman *Des Knaben Wunderhorn* (Pojan ihmetorvi). Nuorelle Mahlerille niistä tuli hänelle keskeinen innoituksen lähde kahdeksikymmeneksi vuodeksi. Mahlerin vuosina 1880–89 syntyneisiin varhaisiin lauluihin (*Lieder und Gesänge aus der Jugendzeit*) kuuluu myös muita tekstejä, joita kuitenkin luonnehtii samanlainen viaton folklorismi ja moniselitteisyys kuin Wunderhorn-runoja.

Ablösung im Sommer (Vaihdos kesällä) on Wunderhorn-runo, jota Mahler hyödynsi myös kolmannen sinfoniansa Comodo-osassa. Suru käen kuolemasta ei ehkä ole täysin vilpittöntä kun korvaajaksi tulee satakieli. *Phantasie* Tirso de Molinan klassisesta Don Juan -aiheesta seuraa uskollisesti runon säkeistöjä. Viettelijättärenä on kalastajatyttö, jonka verkkoon kirkasotsaiset rakastajat jäävät sätkimään. Surumarssinomainen sävellys on uhrien puolella.

Frühlingsmorgen (Kevätaamu) patistaa inspiroitumaan kevätluonnosta ja pianon linnunlaulusta samassa hengessä kuin ensimmäisen sinfonian avausosa. *Erinnerung* (Muisto) kertoo yksinkertaisin ja kaihoisin sanankääntein, miten rakkaus inspiroi lauluja ja kuinka laulut herättävät rakkauden. Laulujen runoilija Richard Leander oli oikealta nimeltään Richard von Volkmann (1830–1889) ja ammatiltaan kirurgi, tunnettu antiseptiikan edelläkävijä.

Myös *Hannu ja Kerttu* (Hans und Grete) tanssivat vihreälle toukokuulle ja Mahlerin itse kirjoittaman runon alaotsikkona onkin ”Toukotanssi vihreässä”. Näissä viattomissa, sadunomaisissa kuvissa on lähes aina jotain pahaenteistä: miksi Kerttu seisoo yksin, mitkä vaarat vaanivat iloista parinmuodostusta? Piiritanssin päätteeksi kaksikko saa toisensa, mutta siitä vaikeudet usein vasta alkavat.

Charly-veli näytti vuonna 1904 **Alban Bergin** (1885–1935) varhaisia lauluja Arnold Schönbergille, josta tuli oitis hänen sävellyksen opettajansa. Bergin 87 nuoruudenlaulua jäivät suurimmaksi osaksi julkaisematta hänen elinaikanaan, mutta niistä erottuu varma kirjallinen vaisto, sekä ahdistuksen ja eksistenssin problematiikka.

Niinpä metsässä vaeltava harmaa mies – *Regen* (Sade, Johannes Schlaf) – kertoo etääntymisestä luonnosta, josta jää jäljelle vain kaukainen ääni. Iloisesti tanssahtelevassa *Er klagt, daß der Frühling so kurz blüht*issä ei ole muuta huolenaihetta kuin kevään ja laulun lyhyys. *Leukon* 1700-luvulla eläneen Johann Wilhelm Ludwig Gleimin runoon on sekä tosiasiallisesti että symbolisesti viimeinen Bergin nuoruudenlauluista, joka kehottaa tarttumaan hetkeen, koska elämä kuluu niin nopeasti.

Schlafen, schlafen, nichts als schlafen (Dem Schmerz sein Recht, Hebbel) oli Bergin vuosina 1909–11 valmistuneen op. 2 kokoelman ensimmäinen numero, jossa vaelletaan uuteen, modernistiseen maailmaan unen kautta. Arkitodellisuus ei pysty tunkeutumaan sinne kuin etäisenä kumuna, jonka pianon jälkisoitto upottaa syvälle sointiinsa.

Berg sävelsi Theodor Stormin runon *Schließe mir die Augen beide* kaksi kertaa, mutta versioiden välillä on kahdeksantoista vuotta. Stormin runo on sekoitus kehtolaulua ja rakkaudentunnustusta, jossa uni ja valvetilan haaveet sulautuvat yhteen. Vuonna 1907 sävelletyssä versiossa Berg liikkuu vielä tonaalisissa ja myöhäisromanttisissa sävyissä. Vuonna 1925 valmistunut versio harppoo atonaalisissa intervaleissaan ääretöntä avaruutta ja laulajan tunteita ympäröi suggestiivinen äärettömyys.

Toisin kuin monet oppilapsensa, **Arnold Schönberg** (1874–1951) suhtautui myötätuntoisesti kevyeen musiikkiin. Ernst von Wolzogenin vuonna 1901 perustamaa Überbrettli-kabareeta varten Schönberg sävelsi tukun kepeitä lauluja. *Brettli-laulujen* sosiaalinen maailma on hieman uskallettu, mutta enemmän tyylikkäästi vihjaillen kuin ronskisti paljastaen.

Tekstit ovat pääosin Otto Julius Bierbaumin hieman aikaisemmin julkaisemasta antologiasta *Deutsche Chansons*. Runokokoelman otsikko kertoo, että germaaniset lyyrikot olivat innostuneet kaksimielisyyksistä ranskalaisten postikorttien ja Le Chat Noirin hengessä – Überbrettlin kuulijakunta olikin visusti miespainotteinen.

Galathea oli antiikin taruissa sankarien ja kyklooppien turhaan tavoittelema kaunotar, mutta romanttisissa versioissa kuvanveistäjä Pygmalionin henkiin herättämä ihana patsas. Myös Wedekindin runossa Galathea on hurmaava nainen, joka ei kuitenkaan anna huuliaan suudeltavaksi, mitä Schönberg käsittelee silmää iskevän sentimentaalisesti.

Laulussa *Einfältiges Lied* (Yksinkertainen laulu) Hugo Salusin runoon on muita terävämpi kärki, joka paljastaa että kuninkaatkkin ovat vain ihmisiä. Helposti tyydytettävälle rakastajalle (*Der genügsame Liebhaber*) puolestaan riittää nainen, joka lojuu divaanilla kissaa silittellen: vierailullaan mies asettaa katin kaljuna peitoksi ja saa siten osansa pajaamisesta.

Dmitri Shostakovitsh (1906–1975) oli 13-vuotias aloittaessaan opintonsa Pietarin (Petrogradin) konservatoriossa. Ennen maailmaa kohauttanutta esikoissinfoniaansa (1925) Shostakovitsh ennätti säveltää teoksia, jotka ovat nousseet arvoonsa vasta säveltäjän kuoleman jälkeen. Kaksi Ivan Krylovin eläinsatuihin vuonna 1922 sävellettyä laulua op. 4 viittaavat pisteliäässä ironisuudessaan kauas tulevaisuuteen, mutta kumpikin sai julkisen ensiesityksen vasta vuosi ennen Shostakovitshin kuolemaa.

Krylovin opettavaiset eläinrunot ovat Venäjällä yhtä suosittuja kuin Perrault Ranskassa tai Grimmin veljekset Saksassa. Shostakovitsh säilyttää runojen kepeän ja nokkelan sävyn, eikä saarnaa. *Sudenkorento ja muurahainen* perustuu samaan aiheeseen kuin Aisopoksen Heinäsirkka ja muurahainen: huonot ajat yllättävät aina koreilunhaluiset pintaliitäjät. Laulu *Aasista ja satakielestä* on vielä enteellisempi: kuunneltuaan tovin satakielen auvoisaa laulua aasi suosittelee hänelle opintoja kukon johdolla. Jotain tällaista Shostakovitsh sai NKP:n jatkokursseilla toisen maailmansodan jälkeen kokea.

Benjamin Brittenin (1913–1976) säveltäjäura tuli uuteen vaiheeseen toisen maailmansodan jälkeen. Säveltäjä asettui sotapakolaisuudesta takaisin Englantiin, ooppera *Peter Grimes* käynnisti Sadler Well'sin toiminnan vuonna 1945 ja Brittenin ideoimat Aldeburghin musiikkijuhlat pantiin alulle vuonna 1947.

Vuonna 1947 mezzosopraanolle ja pianolle sävelletyt kehtolaulut, *A Charm of Lullabies* op. 41, ovat tyyliltään vapautuneempia kuin Peter Pearsille vähän myöhemmin syntyneet laulusarjat. Kehtolaulujen yhtenä tarkoituksena oli tuoda huojennusta sopraano Nancy Evansille, joka oli jäänyt yksinhuoltajaksi EMI:n levytuottaja Walter Leggestä erottuaan.

Pelkistä kehtolauluista koostuva sarja saa voimansa historiallisesta kirjailijavalikoimasta. Brittenin osasi välttää toiston, joka pelkästään kehtolauluista koostuvassa laulusarjassa voisi vaivuttaa kuulijat uneen. Kaksi ensimmäistä numeroa luotaavat lapsen unimaailmaa eri näkökulmista, mutta säilyttävät kuvan ajattoman idyllisenä.

A Cradle Song ei niinkään nukuta kuulijaa kuin saattaa hänet unen maailmaan, jossa sydän herää. *The Highland Balou* tulvii Skotlannin Ylämaan eksotiikka ja sorahtavia aksentteja. *Sephestia's Lullaby*ssa unet alkavat paljastaa toiveiden lisäksi pelkoja ja ristiriitoja. Thomas Randolphin runoon sävelletty *A Charm* kiihtyy uhkailevaksi: lapsen nukuttamisessa on usein kyse valtataistelusta ja lapselle nukahtaminen voi tarkoittaa luopumista elämästä. *The Nurse's Song* (John Phillip) palauttaa rauhan, mutta lauluun sisältyy myös piikki: sen esittää lastenhoitaja, ei vanhempi.

Antti Häyrynen

Mezzo-sopraano **Virpi Räisänen** suoritti lauludiplominsa Utrechtin ja Amsterdamin Konservatorioista parhain mahdollisin arvosanoin. Ennen siirtymistään yksinomaan konsertti- ja operalaulajaksi hän teki kuitenkin pitkän ja merkittävän uran viulistina. Tuoreen laulajanuransa aikana (vuodesta 2009) Virpi Räisänen on ehtinyt esiintymään maailman merkittävimmillä konsertti- ja oopperaestraadeilla mm. Salzburgin Musiikkijuhlilla, Ranskan Radion Présences – Festivaalilla Pariisissa, Aix-en-Provencen Festivaalilla, Amsterdamin Concertgebouwssa, Tokion Musashino Recital Hallissa, Berliinin Valtionopperassa, Alankomaiden Oopperassa, Hallen Händel Festivaalilla.

Virpi Räisänen debytoi Salzburgin Musiikkijuhlilla 2009 Luigi Nonon *Al gran sole carico d'amore* -oopperassa Ingo Metzmacherin johtaessa Wienin Filharmonikoita. Hänet kutsuttiin Salzburgin Musiikkijuhlille uudelleen 2010 Wolfgang Rihmin uuden oopperan *Dionysos* maailmankantaesitykseen. Hän lauloi myös näiden oopperoiden uusintaversioissa Alankomaiden Oopperassa ja Berliinin Valtionopperassa sekä Frank Martinin *Le vin Herbé* oopperan Iseut aux blanches Mainsin roolissa Alankomaissa. Virpi Räisänen on tehnyt itseään tunnetuksi myös vanhemman musiikin tulkitsijana mm. Händelin *Floridante*-oopperan Elmiraan Hallen Händel Festivaalilla, Orfeo Gluckin oopperassa *Orfeo ed Euridice* sekä Offenbachin *Hoffmannin kertomusten* kaksoisrooleissa Muusana ja Niklauksena.

2011 Virpi Räisänen debytoi Amsterdamin Concertgebouwssa Alankomaiden Kamariorkesterin solistina, jonka jälkeen ovat seuranneet solistitehtävät mm. Esa-Pekka Salosen johtaman Ranskan radion filharmonisen orkesterin ja kuoron kanssa, Sakari Oramon johtaman Radion Sinfoniaorkesterin, Vlaamin Radiokuoron ja orkesterin, Tapiola Sinfoniettan, Oulu Sinfonian ja Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin solistina.

Laajaa liedohjelmistoaan Virpi Räisänen on esittänyt lukuisten Euroopan maiden lisäksi Japanissa. Hän on tunnustettu uuden musiikin tulkitsija ja hän on kantaesittänyt kymmeniä teoksia, joista suuri osa on hänelle omistettuja. Virpi Räisänen on luonut korkean kaksoisammattitaitonsa ympärille erityisen VIULAJA-projektin, jossa hän laulaa ja soittaa viulua yhtäaikaaisesti.

Laulajanuransa lisäksi Virpi Räisänen on vuodesta 2012 lähtien Oulunsalo Soi-kamarimusiikkijuhlien taiteellinen johtaja.

www.virpiraisanen.com

Marita Viitasalon taiteellinen ura alkoi hänen saavutettuaan palkintosijan Maj Lind-pianokilpailussa vuonna 1968. Hän opiskeli Sibelius-Akatemiassa prof. Timo Mikkilän oppilaana ja suoritti diplomitutkinnon vuonna 1972. Lukuvuoden 1970-71 hän opiskeli stipendiaattina Roomassa Accademia di Santa Ceciliaassa prof. Rodolfo Caporalin oppilaan ja suoritti siellä loppututkinnon. Opintojaan hän jatkoi neljän vuoden ajan Wienin musiikkikorkeakoulussa, missä suoritti diplomitutkinnon erinomaisin arvosanoin prof. Dieter Weberin johdolla vuonna 1976.

Helsingin ensikonserttinsa jälkeen Marita Viitasalo on ollut yksi ahkerimmin esiintyviä suomalaisia pianotaiteilijoita. Hän on antanut soolokonsertteja kotimaan lisäksi mm. Wienin Musikvereinissa, Berliinissä, Roomassa, Tukholmassa ja Tokiossa sekä esiintynyt useiden orkestereiden solistina Suomessa ja Skandinaviassa. Hän on levyttänyt Sibeliuksen, Debussyn ja Ravelin pianomusiikkia Finlandia- ja Ondine -levymerkeille.

Vuodesta 1987 alkaen Marita Viitasalo on tehnyt tiivistä yhteistyötä sopraano Soile Isokosken kanssa konsertoiden ympäri maailmaa merkittävässä musiikkikeskuksissa kuten esim. Wienissä, Pariisissa, Lontoossa ja New Yorkissa. He ovat levyttäneet runsaasti kotimaista, pohjoismaista ja saksalaista liedmusiikkia.

Vuonna 1986 perustamansa Trio Finlandian jäsenenä (muut jäsenet Eeva Koskinen viulu, Riiitta Pesola sello) Marita Viitasalo on konsertoinut laajasti Skandinaviassa, Keski-Euroopassa, USA:ssa sekä Kaakkois-Aasiassa. Vuosina 1981-2010 Marita Viitasalo toimi pianomusiikin lehtorina Sibelius-Akatemiassa. Tarjonnaltaan korkeatasoisen kansainvälisen PianoEspoo-festivaalin taiteellisena johtajana hän on toiminut vuodesta 1989 lähtien.

Tasavallan Presidentti myönsi Marita Viitasalolle Pro Finlandia -mitalin joulukuussa 2006.

GUSTAV MAHLER

1 Ablösung im Sommer

Text: Folk Song

Kuckuck hat sich zu Tode gefallen
An einer grünen Weiden,
Kuckuck ist tot! Kuckuck ist tot!
Wer soll uns jetzt den Sommer lang
Die Zeit und Weil' vertreiben?

Ei, das soll tun Frau Nachtigall,
Die sitzt auf grünem Zweige!
Die kleine, feine Nachtigall,
Die liebe, süße Nachtigall!
Sie singt und springt, ist allzeit froh,
Wenn andre Vögel schweigen.

Wir warten auf Frau Nachtigall,
Die wohnt im grünen Hage,
Und wenn der Kuckuck zu Ende ist,
Dann fängt sie an zu schlagen!

2 Frühlingsmorgen

Text: Richard Volkmann (1830–1889),
under the pseudonym of Richard Leander

Es klopft an das Fenster der Lindenbaum.
Mit Zweigen blütenbehangen:
Steh' auf! Steh' auf!
Was liegst du im Traum?
Die Sonn' ist aufgegangen!
Steh' auf! Steh' auf!

GUSTAV MAHLER

1 Change in summer

Translation: Emily Ezust

The cuckoo has fallen to its death
On a green willow,
The cuckoo is dead! The cuckoo is dead!
Who should then the summer long
Help us pass the time?

Oh, that should be Mrs. Nightingale!
She sits on a green branch!
The small, fine nightingale,
The lovely, sweet nightingale!
She sings and springs, is always joyous,
When other birds are silent!

We await Mrs. Nightingale,
Who lives in a green glen,
And when the cuckoo call is at its end,
Then does she begin to sing!

2 Spring morning

Translation: Stewart Spencer

The lime tree taps on the window
With its branches, laden with blossom:
Get up! Get up!
Why are you lying there dreaming?
The sun has risen!
Get up! Get up!

Die Lerche ist wach, die Büsche weh'n!
Die Bienen summen und Käfer!
Steh' auf! Steh' auf!
Und dein munteres Lieb hab ich auch schon geseh'n.
Steh' auf, Langschläfer!
Langschläfer, steh' auf!
Steh' auf! Steh' auf!

3 Erinnerung

Text: Richard Volkmann (1830–1889)

Es wecket meine Liebe
Die Lieder immer wieder!
Es wecken meine Lieder
Die Liebe immer wieder!

Die Lippen, die da träumen
Von deinen heißen Küssen,
In Sang und Liedesweisen
Von dir sie tönen müssen!

Und wollen die Gedanken
Der Liebe sich ent schlagen,
So kommen meine Lieder
Zu mir mit Liebesklagen!

So halten mich in Banden
Die Beiden immer wieder!
Es weckt das Lied die Liebe!
Die Liebe weckt die Lieder!

The lark is awake, the bushes are blowing in the breeze!
The bees and beetles are humming! Get up! Get up!
I have already seen your lively lover.
Get up, sleepy-head!
Sleepy-head, get up!
Get up! Get up!

3 Reminiscence

Translation: Stewart Spencer

My love awakes
My songs again and again!
My songs awaken
Love again and again!

The lips that dream
Of your hot kisses
Must tell of you
In song and melodies!

And if my thoughts attempt
To rid themselves of love,
My songs then come to me
With love's laments!

And so the two of them
Hold me in bonds again and again!
My song awakens love!
And love awakes my songs!

4 Hans und Grete
Text: Gustav Mahler

Ringel, ringel Reih'n!
Wer fröhlich ist, der schlinge sich ein!
Wer sorgen hat, der lass' sie daheim!
Wer ein liebes Liebchen küsst,
Wie glücklich der ist!
Ei, Hänsel, du hast ja kein's!
So suche dir ein's!
Ein schönes Liebchen, das ist was Fein's. Juchhe!

Ringel, ringel Reih'n!
Ei, Gretel, was stehst denn so allein?
Guckst doch hinüber zum Hänselein!?
Und ist doch der Mai so grün?
Und die Lüftelein zieh'n!
Ei, seht doch den dummen Hans!
Wie er rennet zum Tanz!
Er suchte eine Liebchen, Juchhe!
Er fand's! Juchhe!
Ringel, ringel Reih'n!

5 Serenade
Text: Tirso de Molina (1571?–1648), from *Don Juan*

Ist's dein Wille, süße Maid,
Meinem heißen Liebesstreben
Erst im Tode Raum zu geben,
O, da wart' ich lange Zeit!

Soll ich deine Gunst genießen
Erst nach meinem Erdengange,

4 Hans and Grete
Translation: Stewart Spencer

Dance round and round!
He who is glad should join in!
All who have worries should leave them at home!
He who kisses his darling sweetheart –
How happy he is!
Hey, Hansel, you don't have one!
So go and find one!
A beautiful sweetheart is something fine. Hurrah!

Dance round and round!
Hey, Gretel, why are you standing so alone?
Are you looking across at Hansel!?
And isn't May so green?
How the breezes blow!
Hey, look at that stupid Hans!
How he's running to the dance!
He was looking for a sweetheart, hurrah!
He's found one! Hurrah!
Dance round and round!

5 Serenade
Translation: Stewart Spencer

If it's your wish, sweet maid,
To yield to my ardent advances
Only in death,
Oh, I'll be waiting a very long time!

If I'm to enjoy your favours
Only after my days on earth are over,

Währt mein Leben allzu lange!
Mag es gleich im Nu zerfließen!

Ist's dein Wille, süße Maid,
Meinem heißen Liebesstreben
Erst im Tode Raum zu geben,
O, das ist gar lange Zeit, gar zu lange Zeit!

6 Phantasie
Text: Ludwig Braunfels (1810–1885)
after Tirso de Molina (1571?–1648)

Das Mägdlein trat aus dem Fischerhaus,
Die Netze warf sie ins Meer hinaus!
Und wenn kein Fisch in das Netz ihr ging,
Die Fischerin doch die Herzen fing!

Die Winde streifen so kühl umher,
Erzählen leis' eine alte Mär!
Die See erglühet im Abendrot,
Die Fischerin fühlt nicht Liebesnot
Im Herzen! Im Herzen!

ALBAN BERG

7 Sehnsucht I
from: *Jugendlieder*, Vol. I, no. 10
Text: Paul Hohenberg (1885–1956)

Hier in der öden Fremde,
Ach so fern von dir,
Wildes qualvolles Sehnen

My life will last far too long!
May it melt away in a trice!

If it's your wish, sweet maid,
To yield to my ardent advances
Only in death,
Oh, that's a very long time, far too long!

6 Fantasy
Translation: Emily Ezust

The maiden stepped out of the fisherman's hut,
And cast her nets out into the sea!
And even if no fish entered the net,
The fisher girl yet trapped some hearts!

The winds blow so coolly about,
Softly telling an old folktale!
The sea gleams in the dusk,
The fisher girl does not feel love's sting
In her heart, in her heart!

ALBAN BERG

7 Yearning I
Translation: Stewart Spencer

Here in this foreign wasteland,
Ah, so far from you,
Wild and painful yearning

Bricht mir das Herze schier. Düstre Wälder und Klüfte Sind der Aufenthalt mir.	Breaks my heart in two. Gloomy forests and ravines Are now my haunt.	Mit ihrem schweren Astgewühl. In fernen Tiefen vergrollt ein Ton.	With their heavy, tangled branches. In the distant depths a note dies, rumbling.
8 Er klagt, dass der Frühling so kurz blüht from: <i>Jugendlieder</i>, Vol. II, no. 38 Text: Arno Holz (1863–1929) Kleine Blumen wie aus Glas Seh' ich gar zu gerne, Durch das dunkelgrüne Gras Gucken sie wie Sterne. Gelb und rosa, rot und blau, Schön sind auch die weißen, Trittmadam' und Himmelstau, Wie sie alle heißen. Komb und gibb mir mittendrin Küßgens ohnbemessen. Morgen sind sie längst dahin Und wir selbst vergessen.	8 He complains that Spring blooms so briefly Translation: Stewart Spencer Little flowers as if made of glass I am all too keen to see. Through the dark green grass They peer at me like stars. Yellow and pink, red and blue, Even the white ones are beautiful. Stonecrop and common sundew And whatever they all may be called. Come and in the midst of them Give me kisses without number. Tomorrow they will long be gone And we ourselves forgotten.	10 Schließe mir die Augen beide (1907) from: <i>Jugendlieder</i>, Vol. II, no. 75 Text: Theodor Storm (1817–1888) Schließe mir die Augen beide Mit den lieben Händen zu; Geht doch alles, was ich leide, Unter deiner Hand zur Ruh. Und wie leise sich der Schmerz Well' um Welle schlafen leget, Wie der letzte Schlag sich reget, Füllest du mein ganzes Herz. 11 Schließe mir die Augen beide (1925) Text: Theodor Storm (1817–1888) Schließe mir die Augen beide Mit den lieben Händen zu; Geht doch alles, was ich leide, Unter deiner Hand zur Ruh. Und wie leise sich der Schmerz Well' um Welle schlafen leget, Wie der letzte Schlag sich reget, Füllest du mein ganzes Herz.	10 Close, o close my eyes at parting (1907) Translation: Eric Smith Close, o close my eyes at parting With those hands I've loved so much, That my anguish and my suff'ring May find peace in thy sweet touch. As my pain flows like the sea Wave by wave to rest at evening, When at last it ceases beating All my heart is filled by thee. 11 Close, o close my eyes at parting (1925) Translation: Eric Smith Close, o close my eyes at parting With those hands I've loved so much, That my anguish and my suff'ring May find peace in thy sweet touch. As my pain flows like the sea Wave by wave to rest at evening, When at last it ceases beating All my heart is filled by thee.
9 Regen from: <i>Jugendlieder</i>, Vol. II, no. 53 Text: Johannes Schlaf (1862–1941) Geht ein grauer Mann Durch den stillen Wald, Singt ein graues Lied. Die Vöglein schweigen alsbald. Die Fichten ragen so stumm und schwül	9 Rain Translation: Stewart Spencer A grizzled man Walks through the silent forest And sings a hoary song. The birds at once fall silent. The firs tower upwards, mute and dread,		

12 Schlafen, schlafen

from: *Dem Schmerz sein Recht*, Op. 2/1
Text: Friedrich Hebbel (1813–1863)

Schlafen, Schlafen, nichts als Schlafen!
Kein Erwachen, keinen Traum!
Jener Wehen, die mich trafen,
Leisestes Erinnern kaum,
Daß ich, wenn des Lebens Fülle
Niederklingt in meine Ruh',
Nur noch tiefer mich verhülle,
Fester zu die Augen tu!

13 Leukon

from: *Jugendlieder*, Vol. II, no. 79
Text: Johann Wilhelm Ludwig Gleim (1719–1803)

Rosen pflücke, Rosen blühn,
Morgen ist nicht heut!
Keine Stunde laß entfliehn,
Flüchtig ist die Zeit.

Trink, küsse: sieh, es ist
Heut Gelegenheit,
Weißt du, wo du morgen bist?
Flüchtig ist die Zeit.

Aufschub einer guten Tat
Hat schon oft bereut!
Hurtig leben ist mein Rat,
Flüchtig ist die Zeit.

12 Sleep, sleep

Translation: Stewart Spencer

Sleep, sleep, nothing but sleep!
No awakening, no dream!
Of the anguish that struck me
Barely a memory,
So that when the fullness of life
Echoes in my place of rest,
I may shroud myself yet more deeply
And close my eyes yet tighter.

13 Leuco

Translation: Stewart Spencer

Pluck roses, roses bloom,
Tomorrow is not today!
Let no hour slip through your grasp,
Time is short.

Drink, kiss: behold, today
Is your chance.
Do you know where you'll be tomorrow?
Time is short.

Many a man has regretted
Putting off a good deed.
My advice is to live life quickly,
Time is short.

ARNOLD SCHOENBERG

from: *Brettli-Lieder*

14 VII. Galathea

Text: Franz Wedekind (1864–1918)

Ach, wie brenn' ich vor Verlangen,
Galathea, schönes Kind,
Dir zu küssen deine Wangen,
Weil sie so entzückend sind.

Wonne die mir widerfahre,
Galathea, schönes Kind,
Dir zu küssen deine Haare,
Weil sie so verlockend sind.

Nimmer wehr mir, bis ich ende,
Galathea, schönes Kind,
Dir zu küssen deine Hände,
Weil sie so verlockend sind.

Ach, du ahnst nicht, wie ich glühe,
Galathea, schönes Kind,
Dir zu küssen deine Knie,
Weil sie so verlockend sind.

Und was tät ich nicht, du süße
Galathea, schönes Kind,
Dir zu küssen deine Füße,
Weil sie so verlockend sind.

Aber deinen Mund enthülle,
Mädchen, meinen Küssen nie,

ARNOLD SCHOENBERG

from: *Brettli-Lieder*

14 VII. Galathea

Translation: Michael P. Rosewall

O, how I burn with longing,
Galathea, beautiful child,
To kiss your cheeks,
For they are so delightful.

Please me once again,
Galathea, beautiful child,
To kiss your tresses,
For they are so beguiling.

Never will I be able, until I die,
Galathea, beautiful child,
To resist kissing your hands,
For they are so enticing.

Ah, you cannot know how I burn,
Galathea, beautiful child,
To kiss your knees,
For they are so enticing.

And what I would not do, you sweet
Galathea, beautiful child,
To kiss your feet,
For they are so tempting.

But never offer your mouth,
Maiden, to my kisses,

Denn in seiner Reize Fülle
Küsst ihn nur die Phantasie.

15 II. Einfältiges Lied

Text: Hugo Salus (1866–1929)

König ist spazieren gangen,
Bloß wie ein Mensch spazieren gangen,
Ohne Szepter und ohne Kron',
Wie ein gewöhnlicher Menschensohn.

Ist ein starker Wind gekommen,
Ganz gewöhnlicher Wind gekommen,
Ohne Ahnung, wer das wär',
Fällt er über den König her.

Hat ihm den Hut vom Kopf gerissen,
Hat ihn über's Dach geschmissen,
Hat ihn nie mehr wiedergesehn!

Seht ihr's!
Da habt ihr's!
Das sag' ich ja!

Treiben gleich Allotria!
Es kann kein König ohne Kron',
Wie ein gewöhnlicher Menschensohn
Unter die dummen Leute gehn!

For its charming fullness
I will only kiss in my dreams.

15 II. The king went out for a walk

Translation: Michael P. Rosewall

The king went out for a walk,
Like an ordinary man upon a walk,
Without a scepter and without a crown
Like a common man about the town.

A strong wind began to blow,
A quite ordinary wind began to blow,
Without knowing who it was at all,
Upon the king the wind did fall.

It ripped the hat from off his head,
And hurtling o'er the roof it sped,
Nevermore to be seen!

There you see it!
There you have it!
I told you so!

What a joke!
One can't be a king without a crown,
Who, like ordinary men, goes up and down
Among the foolish folk.

16 I. Der genügsame Liebhaber

Text: Hugo Salus (1866–1929)

Meine Freundin hat eine schwarze Katze
Mit weichem knisterndem Sammetfell,
Und ich, ich hab' eine blitzblanke Glatze,
Blitzblank und glatt und silberhell.

Meine Freundin gehört zu den üppigen Frauen,
Sie liegt auf dem Divan das ganze Jahr,
Beschäftigt das Fell ihrer Katze zu krauen,
Mein Gott ihr behagt halt das sammtweiche Haar.

Und komm' ich am Abend die Freundin besuchen,
So liegt die Miese im Schoße bei ihr,
Und nascht mit ihr von dem Honigkuchen
Und schauert, wenn ich leise ihr Haar berüh.

Und will ich mal zärtlich tun mit dem Schatze,
Und daß sie mir auch einmal „Eitschi“ macht,
Dann stülpe ich die Katze auf meine Glatze,
Dann streichelt die Freundin die Katze und lacht.

DMITRI SHOSTAKOVICH

Dve Basny, Op. 4

Text: Ivan Andreyevich Krylov (1769–1844)

17 I. Strekozá i Muravéy

Poprígún'ya strekozá
Léto krásnoye propéla;

16 I. My girlfriend has a black cat

Translation: Michael P. Rosewall

My girlfriend has a black cat
With a softly rippling velvet hide,
And I, I have a bald, shiny head
Smooth and shiny and silvery bright.

My girlfriend is a voluptuous woman,
She lies upon the couch all year long,
Busily stoking the fur of her cat
My god, she loves to touch that velvety fur.

In the evening, when I come to visit,
The kitty lies in her lap,
And eats honeyed cookies with her
And shudders when I gently ruffle its fur.

So when I wish, one day, to be tender with my sweet,
And so that she would cuddle with me, too --
I'll put the cat upon my bald pate.
Then she'll pet the cat and laugh.

DMITRI SHOSTAKOVICH

Two Fables, Op. 4

17 I. The Dragonfly and the Ant

Flitting to and fro, the Dragonfly
Had sung away the beautiful summer;

Oglyanút'sya ne uspéla,
Kak zimá katít v glazá.

Pomertvélo čisto póle;
Net už dney tekh svétlikh bóle,
Kak pod káždím yey listkóm
Bíl gotóv i stol, i dom.

Vsyo prošlo; s zimóy kholódnoy
Nužda, gólod nastayót.
Strekozá už ne poyót;
I komú že v um poydyót
Na želúdok pet' golódníy!
Zloy toskóy udručena,
K Murav'yú polzyót oná:

"Ne ostáv' menyá, kum míloy!
Day tí mne sobrát'sya s síloy,
I do véshnikh tól'ko dney
Prokormí i obogréy." –
"Kúmuška, mne stránno eto:
Da rabótala l' tí léto?" –
Govorít yey Muravéy.
"Do togó l', golúbčik, bílo?
V myágkikh muravákh u nas
Pésni, rézvost' vsyákiy čas,
Tak čto gólovu vskružilo ..." –
"A, tak tí ..." – "Ya bez duší
Léto céloye vsyo péla." –
"Tí vsyo péla? Eto délo!
Tak poydí že, poplyaši!"

She had not a moment to look and see
That winter was staring her in the face.

The fields were bare and lifeless;
The bright days had come to an end,
And beneath every blade
Food and shelter were ready.

All had passed away; and with winter's cold
Came dire distress and hunger.
The Dragonfly ceased her singing
(indeed, who would be foolish enough
To sing on an empty stomach!).
Afflicted by dire longing,
She crept up to the Ant:

"Do not desert me, dearest friend!
Give me food and warmth
That my strength may last
Till spring returns once more." –
"My dear, I find this very strange:
Were you not working through the summer?"
Said the Ant to her.
"My good fellow, why should I?
In the gentle glades nearby
There was singing and jollity day and night,
Enough to make your head spin." –
"Oh, so you were ..." – "I was singing
Quite entranced the summer long." –
"You were singing? That's a fine thing!
Go off and dance now, then!"

18 II. Osyól i Solovéy

Osyól uvidel Solov'yá
I govorít yemú: "Poslúšay-ka, družíšče!
Tí, skázivayut, pet' velikiy masteríšče:
Khotél bí óčen' ya
Sam posudit', tvoyó uslíšav pén'ye,
Velíko l' pódlínno tvoyó umén'ye?"
Tut Solovéy yavlyát iskússtvo stal:
Na tísyachu ladóv tyanúl, pereliválsya;
To néžno on oslabevál
I tómnoy vdaleké svirél'yu otdaválsya,
To mélkoy drób'yu vdrug po róšče rassipálsya.

Vnimálo vsyo togdá
Lyubímcu i pevcú Avrórí;
Zatikhli veterkí, zamólkli ptiček khórí,
I príleglí stadá.

Čut'-čut dísa, pastúkh im lyuboválsya
I tól'ko inogdá,
Vnimáya Solov'yú, pastúške ulíbálsya.

Skončál pevéc. Osyól, ustávayas' v zémlyu lbom.
"Izryádno, – govorít, – skazát' nelózno,
Tebyá bez skúki slúšat' móžno;
A žal', čto neznakóm
Tí s nášim petukhom;
Yeščó b tí bole navostrílsya,
Kogdá bí u negó nemnóžko poučil'sya."

Uslíša sud takóy, moy bédníy Solovéy
Vsporkhnúl i – poletél za tridevyat' poléy.

Izbávi bog i nas ot etakikh sudéy.

18 II. The Ass and the Nightingale

Once an Ass espied a Nightingale
And he said to her: "Look here, my dear!
They say you've a great talent for singing.
I'd very much like
To hear you sing, and judge for myself
Whether your skill is a really genuine one."
So the Nightingale began to display her artistry:
A thousand airs, now sustained, now soaring, she sang;
Her voice would die in delicate diminuendo
As if mimicking some distant and delicate reed,
Then suddenly fill the glade with dainty trills.

At that hour the world was held entranced
By Aurora's favoured chorister:
The branches ceased their rustling,
The birds in chorus ceased their song,
And the cattle lay down.
Holding his breath, the shepherd was filled
With admiration and only now and then,
His attention held by the Nightingale,
Bestowed a smile upon his shepherdess.
The singer ceased. The Ass,
His gaze fixed on the ground, said:
"It's pretty true to say
You're quite interesting to listen to;
It's just a pity you're not acquainted
With our cockerel;
You'd get even better
If you had a lesson or two from him."

Hearing this verdict, my poor Nightingale
Took wing and flew away to far distant lands.

God save us from judgements such as this!

BENJAMIN BRITTEN

A Charm of Lullabies, Op. 41

19 I. A cradle Song

Text: William Blake (1757–1827)

Sleep, sleep, beauty bright,
Dreaming o'er the joys of night;
Sleep, sleep, in thy sleep
Little sorrows sit and weep.

Sweet babe, in thy face
Soft desires I can trace,
Secret joys and secret smiles,
Little pretty infant wiles.

As thy softest limbs I feel,
Smiles as of the morning steal
O'er thy cheek, and o'er thy breast
Where thy little heart does rest.

O! the cunning wiles that creep
In thy little heart asleep.
When thy little heart does wake
Then the dreadful lightnings break,

From thy cheek and from thy eye,
O'er the youthful harvests nigh.
Infant wiles and infant smiles
Heaven and Earth of peace beguiles.

20 II. The Highland Balou

Text: Robert Burns (1759–1796)

Hee Balou, my sweet wee Donald,
Picture o' the great Clanronald!
Brawlie kens our wanton Chief
What gat my young Highland thief.
(Hee Balou!)

Leeze me on thy bonnie craigie!
And thou live, thou'll steal a naigie,
Travel the country thro' and thro',
And bring hame a Carlisle cow!

Thro' the Lawlands, o'er the Border,
Weel, my babie, may thou furdur!
Herry the louns o' the laigh Countrie,
Syne to the Highlands hame to me!

21 III. Sephestia's Lullaby

Text: Robert Greene (1558–1592)

Weep not, my wanton, smile upon my knee;
When thou art old there's grief enough for thee.

Mother's wag, pretty boy,
Father's sorrow, father's joy;
When thy father first did see
Such a boy by him and me,
He was glad, I was woe;
Fortune changed made him so,
When he left his pretty boy,
Last his sorrow, first his joy.

Weep not, my wanton, smile upon my knee;
When thou art old there's grief enough for thee.
The wanton smiled, father wept,
Mother cried, baby leapt;

More he crowed, more we cried,
Nature could not sorrow hide:
He must go, he must kiss
Child and mother, baby bliss,
For he left his pretty boy,
Father's sorrow, father's joy.
Weep not, my wanton, smile upon my knee,
When thou art old there's grief enough for thee.

22 IV. A charm

Text: Thomas Randolph (1605–1635)

Quiet sleep! or I will make
Erinnys whip thee with a snake,
And cruel Rhadamanthus take
Thy body to the boiling lake,
Where fire and brimstone never slake;
Thy heart shall burn, thy head shall ache,
And ev'ry joint about thee quake;
And therefor dare not yet to wake!
Quiet, sleep!
Quiet, sleep!
Quiet!

Quiet sleep! or thou shalt see
The horrid hags of Tartary,
Whose tresses ugly serpents be,
And Cerberus shall bark at thee,
And all the Furies that are three
The worst is called Tisiphone,
Shall lash thee to eternity;
And therefor sleep thou peacefully
Quiet, sleep!

Quiet, sleep!
Quiet!

23 V. The Nurse's Song

Text: John Philip (fl. 1561)

Lullaby baby,
Lullaby baby,
Thy nurse will tend thee as duly as may be.
Lullaby baby!

Be still, my sweet sweetening, no longer do cry;
Sing lullaby baby, lullaby baby.
Let dolours be fleeting, I fancy thee, I ...
To rock and to lull thee I will not delay me.

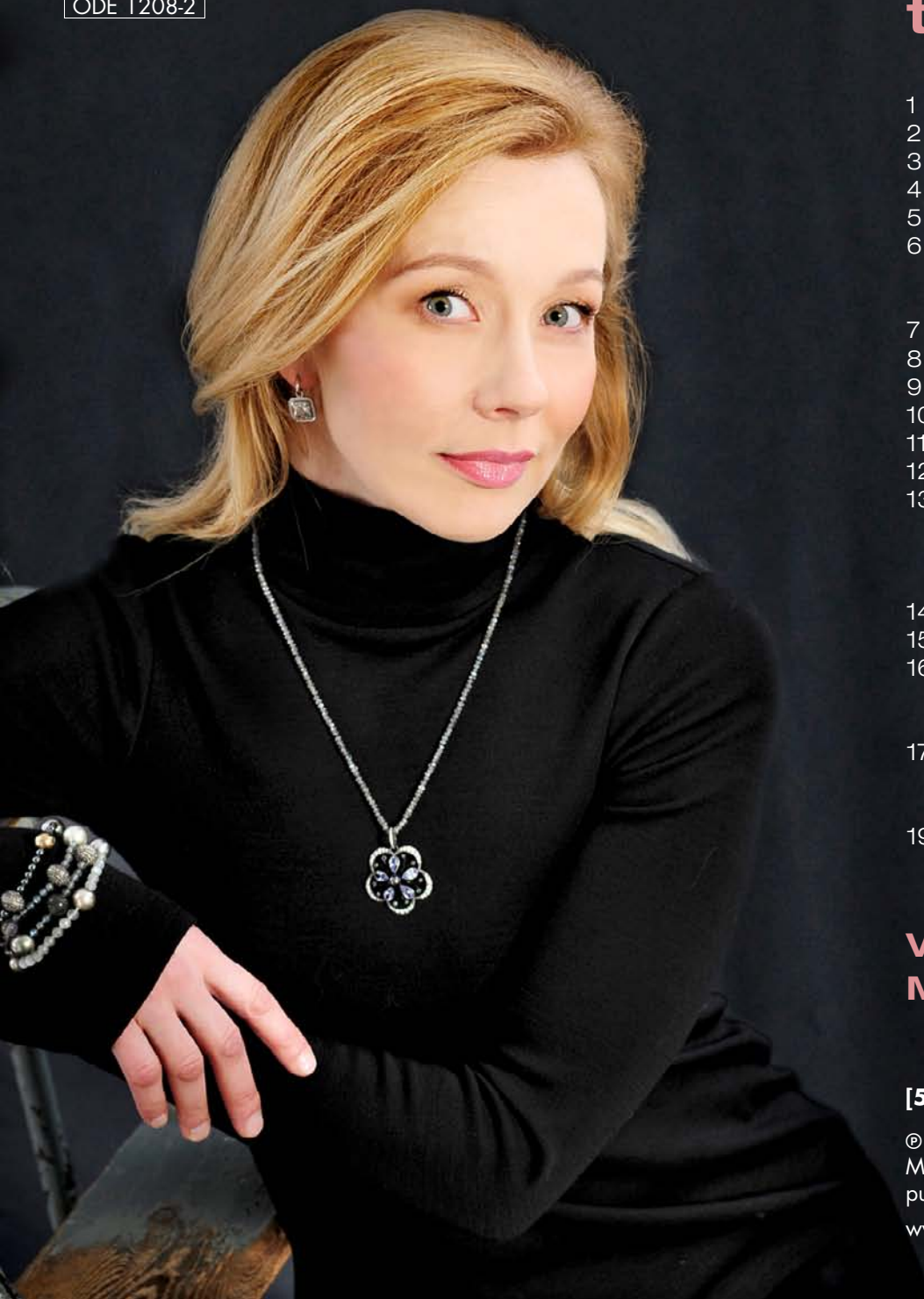
Lullaby baby,
Lullabybabybaby baby,
Thy nurse will tend thee as duly as may be
Lullabybabybaby baby

The gods be thy shield and comfort in need!
The gods be thy shield and comfort in need!
Sing Lullaby baby,
Lullabybaby baby

They give thee good fortune and well for to speed,
And this to desire ... I will not delay me.
This to desire ... I will not delay me.

Lullabybaby lullabybaby baby,
Thy nurse will tend thee as duly as may be.
Lullabybabybabybaby baby.

the legacy of mahler

GUSTAV MAHLER (1860–1911)

1	Ablösung im Sommer	1'48
2	Frühlingsmorgen	2'00
3	Erinnerung	2'59
4	Hans und Grete	2'26
5	Serenade	1'48
6	Phantasie	2'30

ALBAN BERG (1885–1935)

7	Sehnsucht I	1'14
8	Er klagt, daß der Frühling so kurz blüht	1'04
9	Regen	1'30
10	Schließe mir die Augen beide (1907)	1'04
11	Schließe mir die Augen beide (1925)	1'39
12	Schlafen, schlafen	2'56
13	Leukon	1'18

ARNOLD SCHOENBERG (1874–1951)

from: *Brettli-Lieder* (Cabaret Songs)

14	Galathea	3'17
15	Einfältiges Lied	2'34
16	Der genügsame Liebhaber	2'47

DMITRI SHOSTAKOVICH (1906–1975)

17–18	Two Fables, Op. 4	7'28
-------	-------------------	------

BENJAMIN BRITTEN (1913–1976)

19–23	A Charm of Lullabies	12'07
-------	----------------------	-------

VIRPI RÄISÄNEN, mezzo-soprano

MARITA VIITASALO, piano

[53'15] • English notes enclosed • Esittelytekstit suomeksi

© & © 2012 Ondine Oy, Helsinki
Manufactured in Germany. Unauthorised copying, hiring, lending,
public performance and broadcasting of this recording is prohibited.
www.virpiraisanen.com